

Використані джерела

1. Беспалько В.П. *Образование и обучение с участием компьютеров (педагогика третьего тысячелетия)* / В.П. Беспалько. – М.: Изд-во МПСИ, 2008. – 352 с.
2. *Возможности применения информационных и коммуникационных технологий в открытом образовании [Электронный ресурс]*. – Режим доступа: <http://www.ido.rudn.ru/Open/ikt/3.htm>
3. Виштынецкий Е.И., Кривошеев А.О. *Вопросы информационных технологий в сфере образования и обучения* / Е.И. Виштынецкий, А.О. Кривошеев // *Информационные технологии*. – 1998. – № 2. – С. 32–37.
4. Захарова И.Г. *Информационные технологии в образовании* / И.Г.Захарова. – М.: Издательский центр «Академия», 2003. –192 с.
5. *Использование информационных компьютерных технологий в учебном процессе и проблемы его методического обеспечения [Электронный ресурс]*. – Режим доступа: <http://www.eidos.ru/journal/2006/0901-5.htm>
6. Мазилкина И.В. *Информационно-коммуникационные технологии как средство формирования познавательной активности учащихся [Электронный ресурс]* / И.В.Мазилкина // *Сетевой журнал "Интернет и образование"*. – №10. – Июль. – Том 2009. – Режим доступа: <http://www.openclass.ru/io/10/mazilkina>
7. Федоров А.В. *Специфика медиаобразования студентов педагогических вузов* / А.В. Федоров // *Педагогика*. – 2004. – № 4. – С.43–51.
8. *Электронный научный журнал «Информационно-коммуникационные технологии в педагогическом образовании» [Электронный ресурс]*. – Режим доступа: <http://journal.kuzspa.ru/>

Пуховська А.В.
(Полтава)

ЗНАННЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ ВЧИТЕЛЕМ ФІЗИКИ

Вчитель фізики, як працівник на підприємстві (школі) несе велику відповідальність у дотриманні інструкцій з охорони праці на робочому місці – кабінеті фізики, лаборантської, лабораторій, що впливає не тільки на збереження особистого здоров'я, здоров'я всіх працівників організації, а й здоров'я дітей, що є найвищою цінністю.

Охорона праці вчителя фізики заснована на чинному законодавстві Закон України «Про охорону праці», Закон України «Про освіту», Закон України «Про обов'язкове державне соціальне страхування, Закон України «Про пожежну безпеку», «Кодексі законів про працю» та нормативно-правових актів з питань охорони праці, пожежної безпеки, техніки безпеки та безпеки життєдіяльності.

Перш ніж почати свою роботу вчитель фізики проходить спеціальне навчання з питань охорони праці, програма якої вміщує основні засади з питань охорони праці і закінчується екзаменом. Навчання вчителя фізики

проходить щорічно, оскільки дана професія несе підвищену небезпеку. Дана програма вміщує наступні теми:

Тема 1. Загальна характеристика робочого місця учителя фізики. Розміщення навчальних кабінетів, службових приміщень, сходових кліток, евакуаційних виходів у навчальному закладі. Розміщення кабінету фізики, лаборантського приміщення. Загальна характеристика навчально-виховного процесу в кабінеті фізики. Обладнання навчального кабінету і лаборантської. Умови і порядок допуску працівників до роботи на посаді учителя фізики (вимоги щодо віку, стажу роботи, статі, стану здоров'я, проходження медоглядів, професійної освіти та спеціального навчання з питань охорони праці, інструктажів, перевірки знань тощо). Вимоги правил внутрішнього трудового розпорядку, що стосуються питань охорони праці учителя фізики. Особливості організації праці, функціональні обов'язки учителя фізики.

Тема 2. Характеристика основних небезпечних та шкідливих виробничих факторів та засобів індивідуального захисту на робочому місці учителя фізики. Основні небезпечні та шкідливі виробничі фактори для учителя фізики, особливості їх впливу на працівника. Перелік видів засобів індивідуального захисту, що належать до видачі вчителю фізики згідно з чинними нормами, із зазначенням стандартів або технічних умов на них. Вимоги санітарних норм і правил особистої гігієни, яких повинен дотримуватись вчитель фізики під час виконання роботи.

Тема 3. Підготовка робочого місця для безпечного виконання функціональних обов'язків учителя фізики. Порядок підготовки робочого місця, засобів індивідуального захисту. Порядок перевірки справності обладнання, інструменту, пускових, запобіжних пристроїв, систем сигналізації, вентиляції та освітлення, знаків безпеки, первинних засобів пожежогасіння. Порядок повідомлення керівника навчального закладу про виявлені несправності обладнання, пристроїв, пристосувань, інструменту, засобів захисту тощо.

Тема 4. Безпечна організація праці, правила, методи і прийоми безпечного виконання робіт, забезпечення пожежо- та вибухобезпеки. Правила роботи зі скляним посудом. Вимоги безпеки під час використання електрообладнання. Правила техніки безпеки при паянні. Правила транспортування і використання обладнання під час виконання практичних, лабораторних робіт, проведення демонстраційних дослідів. Застереження про можливі небезпечні, неправильні методи та прийоми праці, які заборонено застосовувати. Можливі види небезпечних відхилень від нормального режиму роботи обладнання та технологічного регламенту і способи їх усунення. Порядок утримання робочого місця учителя фізики в безпечному стані. Використання засобів індивідуального та колективного захисту від шкідливих і небезпечних виробничих факторів у кабінеті фізики. Технічні, санітарно-гігієнічні умови, за яких робота повинна бути припинена. Вимоги щодо забезпечення пожежо- та вибухобезпеки у

навчальному кабінеті фізики та лаборантській. Порядок повідомлення керівника навчального закладу про нещасні випадки чи раптові захворювання, факти порушення технологічного процесу, виявлені несправності обладнання, устаткування, пристроїв, інструменту, засобів захисту та про інші небезпечні та шкідливі виробничі фактори, що загрожують життю і здоров'ю працівників та учнів.

Тема 5. Нормативно-правові вимоги після закінчення роботи. Порядок безпечного вимикання, зупинення, розбирання, очищення обладнання. Вимоги санітарних норм і правил особистої гігієни, яких повинен дотримуватися учитель фізики після закінчення роботи. Порядок повідомлення керівника навчального закладу про всі недоліки, виявлені у процесі роботи.

Тема 6. Зміст та порядок дій учителя фізики у надзвичайних ситуаціях. Ознаки можливих аварійних ситуацій, характерні причини аварій (вибухів, пожеж тощо). Засоби та дії, спрямовані на запобігання можливим надзвичайним ситуаціям. Порядок дій, особисті обов'язки та правила поведінки учителя фізики при виникненні надзвичайної ситуації. Порядок повідомлення керівника навчального закладу про аварії та надзвичайні ситуації. Надання першої медичної допомоги потерпілим під час надзвичайних ситуацій.

Також допуском до робочого місця вчителя фізики є інструкція з охорони праці, що затверджується керівником підприємства або відповідальним з охорони праці за відповідним наказом.

Інструкція з охорони праці вчителя фізики містить такі основні положення:

1. Дія інструкції поширюється на вчителя фізики під час роботи в навчальному кабінеті.
2. Вимоги безпеки перед початком роботи.
3. Вимоги безпеки під час роботи.
4. Вимоги безпеки після закінчення роботи.
5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях.
6. Надання медичної допомоги.

Отже, знання охорони праці вчителем є досить важливим і водночас актуальним питанням, оскільки вчитель фізики несе велику відповідальність не тільки за збереження власного здоров'я, здоров'я працівників підприємства, а й здоров'я учнів, що навчаються у даному учбовому закладі.

Використані джерела

1. Безчаснюк (Синчишена) Н.В. Інструкція по охороне труда учителя физики. – Образовательный портал «Класна оцінка». Режим доступу: <http://klasnaocinka.com.ua/ru/article/instruktsiya-po-okhrane-truda-dlya-uchitelya-fizik.html> – 2012.
2. Мороз П.Д. Система роботи з охорони праці у навчальному закладі. Частина I. Навчання з питань охорони праці. Матеріали на допомогу керівникам навчальних закладів, Буриштин – 2006 р. 448 с.